

után maga is meggyőződött róla, hogy a polgármesterséggel, nem a hivataloskodással szorított, hanem a hivataloskodás terén nagy gyakorlatot szerzett, s az előforduló szokatlan keletleneségektől sem iszonyodó tapasztalt egyén, és nem ő kizárhat meg. Egyébiránt Ránky ur sokak becsületesével hágya el polgármesteri hivatalát; mert a város épületeit rendbe hozatta; az elődje által megkezdett pallózat folytatása, — akasztásiott és hihető, hogy ha ezen darab évről nem is, de a múlt 1875-ik évről — elég későn ugyan — évi jelentését tárgyalás alá betherjesztí.

Török-Szerb háboru.

A dicső török nemzet hősiességéről eddig is meg volt már győződve a világ s bárki meg ebben kétkednék, utasítjuk őt legutóbbi háborújának győzelmeire.

Egy oly hadsereg fia, melyből 13-an egy szerb zászlójának ellene állnak s 80 halottat letérítve az ellen közül mind dicső halállal hának meg, — pártatlanok a mai időben.

A harcok minden részéről új fényes török győzelmek jelent a távirat.

A derek Osman pasát e hó 7-én 9 zászlóját megtámadta, Osman pasa Hasznán és Aszaf alvezérettel hét zászlóját küldé ellenük, kik is a szerbeket teljes szétverték. A törökök nagy szákmányt ejtettek, főképp fejjegyekben és koppenygekben a szerb főtiszteket elhajgálták.

Sabac Szendrővár alatt is kétségbeesett a szerbek állapota.

A bocskoros generalis Alimpics Rankót teljesen megverték, úgy, hogy seregének roncsoit maradványai annyira fészben vannak, hogy a törökök előtt nem hogy harcolni, de megállani sem mernek. A törökök 120 orosz önkényest, kiket a hős (látszik) testvéreket segítik, mindenestül elfogtak.

Azon arcátlan hazug győzeimekről irt hírek, mit a montenegróiak jeleztek, egy hang igaz sincs.

A jeleso szerkesztett „N. H.” harctéri tudósítója a következő fontos távirányítást írt a lapjához: Alexinában még 10 zászlóját áll. A szerb sereg, mely utolsó megverését alkalmával borzasztó vereségeket szenvedett, Deligrádban újból szerveztetik. A törökök a Morava folyón közelebb Deligrádkhoz, mint Alexinához hidakat vertek. Nagyobb harczokra van kilátás.

Vidéki hírek. Szuper Károly magyar színtársulata Ujvidéken folytatja előadásait. N. Rábé községben az apró marhák közt oly nagy dögvész uralkodik, hogy alig van már apró marha. Pozsony városa eleve nem a helyi német hírslapot rendelte el hivatalos lapjának. Az ősi Pozsonynak eddig is szegényére vált ez, kivált mikor ott egy oly kitűnő lap van, mint a „Pozsonyi vidéki lapok.” A statisztikai kongresszus tagjait a vidék minden részében magyarhoz illő vendégszeretettel fogadják Veszpremben legközelebb egy ház a villám

maralékává lett. Kustyll községben a bíróságnak, s a kis bíróságnak a tengeri földet, midőn mind háromjukat oly lövés érte, hogy eszméletlen állapotban vitettek be a faluba. A gaztettesek kiléte nem tudatik. Lom-Palankánál egy magyar hajó összedőlt egy török hajóval és pedig oly erősen, hogy a török hajó elsüllyedt.

Színészet.

Tegnap újból a „Tolonc”-ot adták. Igéretünket beváltva, tovább folytatjuk a darabról s az előadásról szemléket.

A tapintatos népszínműről, kinek lélektani alapokra helyeztet, az emberi kedély legbensőbb érzelmeit előtűntető alakjai, — mind három kitűnő művésben oly kolosszalis magaslalon állanak, hogy e tekintetben veles csak is Szigligeti „Czigány” című darabja versenyezhetik, e darabjában is állít elébünk újabb és újabb jellemeket.

Miklós jelleme ellen teljes tiszta kidomborítása daczára, egyetlen kifogása lehet az ítéletnek, s ez az ingadozás. De ha tekintetbe vesszük azon, csak is a szerető szív tulajdonát, hogy féltékeny, mely pedig egy oly káprázat, melyet ha a reményes eljövendő, lángnyelvi s belőle oly féltelen tűz válik, mely megsemmisítéssel fenyegetti szerelmének tárgyát, azon lényt, mely isten után legbübbet sikot a féltés szívében, ezt nemessé tevő — ezt könnyen megmagyarázhatjuk, sőt fel is foghatjuk.

De ingadozásán csakhamar győz kedvesének ártatlansága, s belátja azt, hogy egy oly nő, ki őt minden az ellene szívében megfogadott kétkedés daczára, mely kétkedés különben csak dühének első perzeiben tart, forrón szereti, a féltékenység s gyanu bizalmatlanság ördögén győzelmet vesz a szerelem anyagya, felemeli őt s megbánva meg aztis, hogy c-ak egy percig is kétkedett kedvese ártatlansága felett — nőül veszi.

Különb ez is egyik legzebb jellemalakítása Tóthnak.

A keserű megbánás oly erőt veszen rajta, hogy bujást megöleendő, dorbézolásra adja magát, mi természetesen a megbánás kifolyása.

Egri Kálmán sok tekintetben, helyesen fogta fel nehez szerepét. A hű szeretőt, a megbánót, erőteljes alakítással állítja a néző elé. Népdalai a közönség zajos tapsaival üdvözöltettek.

Abris és János bácsi jellemei bár a kimagasodó alakok között, nem tűnik oly igen fel első tekintetre, mégis a kitűnő emberismerő szerző új jellemei. Abris a busuló Miklós vigasztaló anyagya biztatva, bátorítja azt, s fájdalommal úgy mint bánatában, meleg baráti részvétellel osztotik. János bácsi egy teljes emberszerető s a természetű jó szívvel megáldott egyén, ki a leány bujást megáldva, annak felgyógyulására mindent elkövet.

Abrist a fiatal Demidor, a közönség teljes megaláztatására adta, János bácsit Egressy néhez illőleg adá, alias megszécsit.

Egy új nemét hozta be a korán elhunyt művésben a népszínmű fajsainak, s ezek a zsidók.

Eddigél népszínműveinkben, a zsidók közül csak is az úgynevezett handlirók (bocsánat e kifejezésért) voltak feltűntetve. Itt a zsidók neveltebb osztályának egészéges, keleti humor van bemutatva, kik szokásait megtartása mellett, magyar voltukról is meggyőzőnek bennünket.

Tóth Edének a legkisebb szerepű személye is egy-egy különleges genret állít elénk, melynek mindenke inkább inkább meggyőződést bennünket, hogy a népszínműi Paraszusson — daczára hogy csak 3 darabot írt — a legelső fokot kétségteletül ő foglalja el.

Ilyen Lőrincz a zsidó legény is. A gyáva de azért benzegő zsidólegény oly hűten, oly esztelenül állítja elénk szerző hogy azon a valódiság minden zamáját s kifejezését megérezük.

Szathmári Károly, (Lőrincz) daczára hogy eddigél csak kisebb rendű szerepekben mutat meg magát, mit, megvaluljok sajnálunk, mindinkább bebizonyítja, — hogy a nevéhe kötött reményekbe nem csalatkoznak. A derek színész méltó dicséretre.

Ördög Sára, — a bűnök sulya alatt roskadozó férjgyilkos, kit szörnyű tettének felejtése az ivásra kárhoztat, szinte egyike a legkiválóbb alakoknak, kiből még is van a jószágunk egy oly szikrája, mely számlalomra gerjeszt bennünket; látva a legszebb erénynek, az anyai szeretetnek benne felcsillámó lángját, mely benne halottak hitt leánya felalálásánál fellobog. A rettenetes bűnrel tetőzött nő Istenhez fohászokodva imával hal meg szenvedélyének érzése következtében. A bűn elkövetettét általa, a megbánás miatt Istennél könyörölésre számolhat.

Kontra Fridolin egy az emberi nem heréi közül előtűntetett alak, mely kitűnőleg van előtűntetve, hogy azok, kik az emberek ezen megvetett fajához tartoznak, nagy-igen nagy tanulságot vehetnek belőle. A genialis költő itt sem tagadta meg azon talán Isten jó kedvében teremtett tapintatát! Krissa felesége Kontraék, egy kevély s a nállánál alacsonyabb rangukat igényelő nő, kit ambíciója annyira lovaszik, hogy egyetlen gyermekét megveti azért, mivel az egy szolgáló lányt szeret. E nő jellemvonását legjobban lehet karakterizálni a britt óriás eme szávaival. Oh gyarlóság, hogy asszony a neve.

Összevonva a darab lényegét rövid, ítéltünk ez: Egy a reflexiókban, compositióban s conceptióban tökéletes művel szaporította az elhunyt a magyar irodalmat.

Neked nagy szellem csupán azt mondjuk: Minden elenyészik, de a dicsőség, a hír s a köztiszteltet s a nagy emberek hervadhatatlan koszorúja soha, mert az eszme él, az eszme örök!

UJDONSÁGOK.

A debreczeni főiskola köréből több érdekes s a közönséget érdeklő közlemény tudunk: G. E. s. K. K. M. tanár folyóiratja közzétette aratott felolvasásait. A „Magy. történet”-ből. — A nálunk eddig nem ismertetett „csillagászat” (naprendszerünk) B. K. e. s. s. G. y. u. l. a által adatik elő. — Dr.

Koos a reditanoda tanára a „vegytan”; Kaszay Sámuel, a bűnügyi statisztikát; Márk Ferencz a theologia tudora pedig az „Ujabb kori theologiai történelmet” adják elő. A kitűnő magyarázó, s jeles természettudós, Nagy Pál a természettan köréből. Lugossy József, a tudományos akadémián rendezte meg, az európai hírd tudós „Összebaszított nyelvészet köréből” a szanszkrit nyelvet adják elő. Ily nevek s ily studiumok a hatalmasnak kedvet — reménylünk legalább — bizonyára meg nyerendi, s a tanulmányozásra szomjas ifjuság város közönség ily tanórok által előadotva s rendkívül fontos, mondhatni nélkülözhetlen tárgyak mind két részről látogatottak lesznek. Adja az Isten! Legközelebb a terem s a tanítási óra számát is fogjuk közölni.

Megyesi Nándor, a régi színtársulat volt karmester a mai napon szerződött színtársulatunkhoz segédkarmesternek; neje színtársulatunkhoz fog mátkodni.

Hirdetmény. A Nagy-Váradon székelő m. kir. 2. honvéd lovas ezred 3-ik század parancsnokságának 1876. évi sept. 5-én 683. szám alatt kelt megkeresése alapján közhírre tétetik, hogy az 1876. évi sept. hó 17-én az idézett század állományába tartozó mintegy 20 darab szolgálati lö lesz vállalkozóknak használat és eltartás végett kiadható. Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ily lovakat kívenni óhajtanak, miszerint vagyon bizonyítványukkal felszerelt ebbeli nyilatkozatokat a fent-írtatt század parancsnokságához Nagy-Váradra a mondott időre leküldeni siessenek. Debreczen, 1876. szeptember 10-én. Debreczen város kapitányi hivatala.

H. Román tanár, ki bűvészeti mutatókat tartott városunkban, tegnap utazott el Nyíregyházára, hogy az ottani közönségnek is bemutatassa meglepő ügyes előadásait.

A Kolozsvári dalárda, mely a szegedi országos iparmű kiállításán az első díjat elnyerte, egy ünnepélyt rendezett Kolozsvárt, mely ünnepélyre színtársulatunk tenoristáját, Scholaster Jánost is meghívta. A meghívásnak engedve Scholaster, már napokkal ezelőtt elutazott Kolozsvárra résztveendő az ünnepélyben, s holnapra valószínűleg visszérkezik, midőn nemokára egy új operában fog fellépni színpadunkon.

Vetők. A magyar közlekedési ügy” című vasúti távirati és postai havi folyóirat szeptemberi füzeteit, a szokott kitűnő tartalommal. Ajánljuk ezen jeles, Wühl Jákó által szerkesztett szaklapot, melynek előfizetési ára 6 frt, az érdeklettek figyelmébe.

Vasárnapi Ujság” sept. 10-ki száma a következő tartalommal jelent meg: Abdul Hamid, az új szultán (arcképp). — József nádor. — Az amerikai vadásztársaság (képpel). — A szegedi „nagy napok” (képpel). — A szegedi országos kiállítás (hat képpel). — Török szultánok sorsa. — A Duna vízének epadása. — Strogoff Mihály utazása (képpel). — Statisztikusok és östörténetek körében. — Az östörténelmi és embertani kongresszus. — Keleti levelek. — Irodalom és művészet. — Közintézetek stb. rendes rovatok.

Lapunk tegnapi számának hirdetési rovatában közölt, Szikszai József tulajdonát képező részben Dragota Erzsébet hagyatékaához tartozó ingatlanokra vonatkozó árverési hirdetményben tévesen volt az árverési határidő f. hó 31-ére véte, mert nevezett ingatlanokra az árverés f. hó 21-ik napjánán d. u. 3 órakor fog megtartatni.

Felelős szerkesztő: TISZAI DÁNIEL

Nyilt-tér. *) Nyilatkozat.

Gondy Károly ur ellenem a „Debreccen” tegnap megjelent 177-ik számában egy közleményt bocsátott közre, melyben tölem megtagadja az udvari táncz és illemtanári címet.

Ha Gondy Károly ur e cím valódisága felől megkari győződni, utasítom őt a budapesti lapok azon számainak elolvására, melyekben tudósítás foglaltatott a mult télen, a midőn szerencsém volt az udvarnál táncztanítástomat megkezdhetni.

Egyébiránt kijelentem, hogy ez első és utolsó válaszom e téren Gondy urhoz.

Müller Lajos cs. k. udvari táncz és illemtanító, Mária Valéria főherczegnő ő fenségénél, valamint ő fensége József főherczeg udvaránál.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Haszonbéri hirdetés.

Vasuti állomásokat képező Érmihályfalva és Érkötvényes községek határaitban, mintegy 2000 holdnyi tagosított és egy tagból álló szántóföldek, nemkülönbön Margitával szomszédos Geuytén 1500 hold, részint szántóföld, részint erdőszeg, együttesen vagy elkülönítve, 1877. évi Szt.-György napjától bérbbe, vagy örök áron el is adó lévén, a tárgy érdemében részletesben Érmihályfalván Szilávy Tyváda r. Er-Kenézben Szilávy Ferencz, Debreczenben pedig, vagy a varga utczai, Bátori féle házban lakó Szilávy Adólf, vagy pedig a dohánybevaló tisztviselő, Bók Ed uárd urakkal értekezhetni.

354 1-8

Hirdetés.

Aluirat van szerencsés a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint folyó hó 11-ikén táncz-iskolát megnyitottam, főpíacz, Nádasny-féle házban 1711. szám alatt, azon egyének, kik táncztanítástom igénybe venni akarják, sziveskedjenek lakásomon, varga-utczá, 2256. Frank-háznál jelentkezni. Magánoktatást házaknál is adok.

Alföldy Károly táncztanár. 355. 1-2.

H I R D E T E S E K.

STROBL, BARIS és KOLLERICH gazdasági gépgyára Budapest, IX-dik kerület 2 nyuluczsa 14-16-dik szám ajánlja javított Baker-féle szelelő és tisztító rostáit, arató gépeit, magán lerakóval, járgány cséplő gépeit, szóró vető gépeit, kettős működő borsajtóit, szálló zuzóit. Szeckavágóit, — valamint mindennemű GAZDASÁGI GÉPEIT. Raktár létezik IV-dik kerület aldunaszor 14-dik szám alatt KOLLERICH PÁL urnál.

RÖSER N. nyilvános polgári és kereskedelmi tanodával egybekötött növeldéje. Budapest, országot 4. sz. Az intézet törvényszerűleg be rendezett 4 osztályu polgári, 3 osztályu kereskedelmi középtanoda és növeldőből áll. Azon ifjak, kik a polgári realiskola vagy algymnasium 4 alsó osztályát jó sikerrel bevégezték vagy ennek megfelelő felvételi vizsga letét által értelettségüket be igazolták az intézet első osztályába vétetnek fel s a 3 felső osztály bevégezése után azon joggal élhetnek, hogy mint egy éves önkéntes katonai kötelezettségüknek megfeleljenek, a nélkül, hogy magukat külön vizsgálat alá vétetni kötelezések. A növeldében a növendékek személyes felügyelet alatt állnak s tanulmányaik külön figyelemmel kíséretnek. Oktatási nyelvek: Magyar és német. Azonkívül taníttatnak a divatos idegen nyelvek is. Programot kivánságra bérmentés és ingyen. Az iskola év f. e. szept. 1-én kezdődik, a beírások aug. 20-tól fogva minden nap történnek. 323 4-13

Dr. Handler Mór orvos- és sebész tudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű titkos betegségeket 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint: MAGÓLESEKET az ingerlékony gyengeséget, az ondófolysat különösen a TEHETETLENSÉGET (elgyengült férfierőt) 2) húgycsőfolyásokat (még oly idültettek is) a nemzetség bujaktáros felályait és másodrendű bujaktört minden alakjában és alcsofajtaiban, 3) húgycsőszűköléseket, 4) friss és idült nyúlóköléseket, az úgynevezett hóhér folyást és az onnan eredő magtalanságot 5) bürköléseket, 6) a húgyútyag betegségeit és vizelési nehézségeket. Rendel naponként: d. e. 10 órától 1-ig, d. u. 3-órától 5-ig és este 7 órától 8-ig. Lakik Pesten, belváros, kigyó- és városküzczsa sarkán 2-ik szám a ROTTEN-BILLER-féle házban. Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerkek megküldetnek.

259. szám. ÁRJEGYZÉKE az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Készpénz fizetés mellett. Árak ausztriai értékben Költségmentesen Debreczenben, kötelezettség nélkül. Ingyen szákkal. A. Asztali dara nagyszemű 26.60 szinte 30 kilos zacskóval 26.90 B. szinte apró szemű 26.60 szinte 30 kilos zacskóval 26.90 C. Dara középszerű 24.60 szinte 30 kilos zacskóval 24.90 D. Királyliszt 25. — 1. Lángliszt 24. — 2. Montliszt 23. — 3. Zsemlyelisztt különös 22. — 4. — 21. — 5. Fehér kenyérlisztt 1-ső rendű 19.20 6. szinte 2-od 19. — 7. Középkenyérlisztt 1-ső 17.40 8. szinte 2-od 14.40 8 1/2. Barna szinte 1-ső 12.40 9. szinte 2-od 10.20 10. Láblliszt 7.60 11. Finom korpa szákkal 4. — 12. Durva korpa szákkal 3.40 12. Durva korpa szákkal 3.80 A. K. Árpákása 00 34. — szinte 0 30. — szinte 1 23. — szinte 2 17. — szinte 3 17. — Árpapadara 5 5. — Árpá liszt 6 6. — Debreczen, 1876. aug. 11. A szákok sulytartalma, — teljsuly tisztasulyának véve A. B. C. 0-10 számig 85 kilo 11. 12. — R. I. — III. számig 85 „ R. IV. V. — 50 „ Á. K. 00-5 számig 50 „ Árpáliszt 70 „

Arverési hirdetés. A szent jobb apátsági uradalomban 1850 darab birka, folyó sept. hó 17-dik napján reggeli 9 órakor nyilvános árverés utján eladatik. 345 3-3 II-ik Árverési hirdetés. A debreczeni kir. törvszék mint telek-könyvi hatóság részéről közhírre tétetik, miszerint Némethi János s birtoktársai kérelmére, folyamodóknak a debreczeni 1646. sz. tjkibe foglalt 3000 frta becsült 1050. sz. ház, és ezután járó 7 hold ondófi föld az 1876. évi szeptember hó 28-ik napján delután 3 órakor, mint második határidőben a törvény-szék tárgyaló termében megtartandó önkéntes nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatik fog. u. m. 1. Kiküldési ár a fenti becsár; azonban ezen II-ik árverésen a fentközlött ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % vagyis 900 frtot készpénzben, a kiküldött kezéhez letenni. 3. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, és pedig: az első részt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó egy hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó két hónap alatt, a harmadik részt ugyanazon naptól számítandó három hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvszékneli vagy a hová utaltatni fog lefizetni. 4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. 5. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép emelőfogva a megvett ingatlan haszná és terbei ez időtől őt illetik. 6. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközölteni. Az áruházási költségek vevőt terhelik. 7. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdeklélt felek bármelyikének kérelmére, a polg. tkrtdts. 459. §. értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnk kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatik fog. A debreczeni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság. 1876 évi sept. hó 1-ső napján.